

**«Ақмола облысы білім басқармасының Шортанды ауданы бойынша білім бөлімі
Степной ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММнің
2022 – 2023 оқу жылының тәрбие жұмысының сараптамасы**

Қазақстан Республикасының білім және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасына сәйкес тәрбиелеу және оқыту білім алушылардың зияткерлік, патриоттық, рухани-адамгершілік және дене дамуын қамтамасыз ету мақсатында бірыңғай идеологиялық және құндылық тәсілдермен жүзеге асырылады.

1. Тәрбие үдерісіндегі сынып жетекшілерінің қызметі:

2022-23 оқу жылында мектепте 22 сынып жинағы бар, оқушылар саны 322.

"Ақмола облысы білім басқармасының Шортанды ауданы бойынша білім бөлімі Степной ауылының жалпы білім беретін мектебі" КММ оқушылармен тәрбие жұмысын жүргізді:

- 1-4 сыныптарда -8 сынып жетекші;
- 5-9 сыныптарда - 10;
- 10-11 сыныптарда - 3;
- Сабақтан тыс жұмыстардың 15 жетекшісі;
- Директордың ТЖ жөніндегі орынбасары;
- Мектеп психологы;
- Кітапханашы;
- Мектеп әлеуметтік педагогі;

Сынып жетекшісі-мектептегі тәрбие жұмысының тікелей және негізгі ұйымдастырушысы, ол балалар өздерін шынайы ашып шығармашылық қасиеттерін дамыту үшін психологиялық тұрғыда жайлы жағдай жасайды.

Бірінші жартыжылдықта ТЖ жоспарының орындалуын бақылау және іс - шаралар жүйесімен, сабақтан тыс сабақтар мен сынып сағаттарымен, олардың мазмұнымен және оқушылардың қажеттіліктері мен мүдделеріне сәйкестігімен, дайындық сапасымен танысу мақсатында директордың ТЖ жөніндегі орынбасары 1-11 сыныптарда өткен 17 сынып сағатына, сабақтарға, кездесулерге және іс-шараларға қатысты.

Екінші жартыжылдықта 1-11 сыныптарда өткен 23 сынып сағаттары, сабақтар, кездесулер мен іс - шараларға қатысты.

Сынып сағаттарын сынып жетекшілері сыныптың тәрбие жұмысының жоспарына, мектептің тәрбие жұмысының жоспарына сәйкес өткізді.

Сынып сағаттарының тақырыбы тәрбие жұмысының негізгі бағыттарына сәйкес келді. Сынып сағаттарының тақырыбы оқушылардың жасы мен психологиялық ерекшеліктеріне сәйкес келді, олардың қызығушылықтары мен қажеттіліктерін ескерді.

Сынып жетекшілері сынып сағатын өткізуге уақтылы дайындалды және дайындық кезінде әдістемелік жинақтардан сынып сағаттарының материалдарын пайдаланды және сынып сағаттарының сценарийлерін, мультимедиялық презентацияларды, мультфильмдер мен көркем фильмдерден үзінділер әзірледі.

Сынып сағатын өткізу кезінде сынып жетекшілері оқушылардың алдына сынып сағатының мақсаты мен міндеттерін қойды, сыныптағы жағдайды бақылап, сенімді және психологиялық жайлы атмосферада ұйымдастырылып, бөлінген уақытты ұтымды пайдаланды. Сынып сағаттары көрнекі иллюстрациялық материалдармен, мультимедиялық презентациялармен, тест материалдарымен сүйемелденді, музыкалық сүйемелдеу болды. Сынып сағатын өткізудің негізгі формалары әңгіме, жарыс, топтық жұмыс, дебат болды.

3а, 3б, 4б, 5а, 9а, 6б, 6А сыныптарда мұғалімдер мен оқушылардың сынып сағаттарын дайындау және өткізу бойынша бірлескен қызметі атап өтілді. Оқушылар белгілі бір мәселелер бойынша өз бетінше баяндамалар дайындады, жетекші болды, талқыланатын мәселеге өз пікірлерін білдірді, жанжалды, проблемалық жағдайларды, қойылған міндеттерді шешу жолдарын іздеді.

Сыныптағы тәрбие жұмысының маңызды құрамдас бөлігі сыныптың жалпы мектептік және аудандық іс-шараларға қатысуы болып табылады. Бұл мектептегі оқу-тәрбие процесінің жалпы жүйесіндегі сынып ұжымының орнын нақты анықтауға мүмкіндік береді, сонымен қатар:

- ✓ әркімнің қарым-қатынас деңгейін жеке-жеке арттыру;
- ✓ жалпы ұжымның игілігіне бағытталған оқушылардың жеке қасиеттерін дамыту;
- ✓ сынып ұжымы мектеп ұжымының ажырамас бөлігі болып табылатындығын түсіну.

2022-23 оқу жылындағы тәрбие жұмысының белсенді қатысушылары 1 "а", 1 "б", 2 "б", 3 "а", 3 "б", 4 "а", 4 "б", 5 "а", 5 "б", 6 "а", 8 "б", 9 "а", 10 "а", 10 «б» сыныптары болды.

Сынып жетекші қызметінің тиімділігіне мониторинг жүргізу барысында келесі нәтижелер аанықталды:

Тиімділік деңгейі

Негізгі мәселелер:

- ✓ Сыныптағы өзін-өзі басқару тек формальды түрде, өзінің тәрбиелік рөлін орындамай, оқушылардың іс-әрекетін өзін-өзі ұйымдастыруды, олардың мүдделерін қорғауды қамтамасыз етпейді. Оқушылардың өзін-өзі басқаруын дамыту саласындағы жұмыс эпизодтық түрде жүргізіледі.

Нәтижелерге сүйене отырып, тәрбие үдерісін ұйымдастыру бойынша сынып жетекшісі қызметінің тиімділігі туралы келесі қорытындылар жасауға болады:

1. Жалпы, тәрбие процесінің тиімділік деңгейінің тұрақтылығы байқалады.
2. Басқару шешімдерін қабылдауды талап ететін проблемалар анықталады: ұжымдарда өзін-өзі басқаруды дамыту, мотивацияны қалыптастыру жолдары, білім деңгейін одан әрі арттыру, мұғалімдердің кәсіби шеберлігін арттыру бойынша одан әрі жұмыс, сыныппен жұмыс тиімділігін бақылау жүйесін қалыптастыру.

2. Тәрбие жұмысының негізгі бағыттары:

1. Қазақстандық патриотизм мен азаматтыққа тәрбиелеу, құқықтық тәрбие беру.
2. Рухани-адамгершілік тәрбие.
3. Ұлттық тәрбие.
4. Отбасылық тәрбие.
5. Еңбек, экономикалық және экологиялық тәрбие.
6. Көпмәдениетті және көркем-эстетикалық тәрбие.
7. Зияткерлік тәрбие, ақпараттық мәдениетті тәрбиелеу.
8. Дене тәрбиесі, салауатты өмір салты.

Басты бағыттар:

Бірінші бағыт-қазақстандық патриотизм мен азаматтыққа тәрбиелеу, құқықтық тәрбие беру.

Мақсаты: Отанға ұтымды және эмоционалды көзқарасы бар, саяси, құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңсыздыққа қарсы тұратын, балалар мен жастар ортасында қатыгездік пен зорлық-зомбылық көріністеріне қарсы тұруға дайын мемлекет пен қоғамның заңдарын меңгеру және сақтау қажеттілігі бар патриот азаматты қалыптастыру.

Басым бағыттар: Қазақстанның рухани қасиеті бар жерлер, мектептегі өзін-өзі басқару, инклюзивті мәдениет, құқықтық сана, психологиялық қызмет.

2022 жылдың 1 қыркүйегінде мектепте білім күніне арналған 0-11 сыныптарға арналған "Кел балалар оқу" салтанатты жиыны өтті. "Білімге ұмтылу, еңбекқорлық және патриотизм" сынып сағаттарында 0-11 сынып жетекшілері оқушыларды Білім күнімен құттықтап, жоғары мақсаттарға жету үшін білімге ұмтылудың маңыздылығы туралы айтты. Мұндай сынып сағаттары отансүйгіштік пен өз Отанына деген сүйіспеншілік сезімін қалыптастыруға ықпал етеді.

1-23 қыркүйек аралығында мектепте президенттер мен вице - президенттерге белсенді сайлау науқаны өтті. Барлығы 8-11 сыныптардың 7 оқушысы өз кандидатураларын ұсынды. Сайлау науқаны барысында президенттікке кандидаттар мен мектептің вице-президенттері өз сайлаушыларына (8-11 сынып) презентация мен өздерінің сайлау бағдарламасын ұсынды.

23 қыркүйекте жасырын дауыс беру арқылы мектептің президенті болып 10« Б» сынып оқушысы Рецлав Юлия сайланды, ол 50%-дан астам дауысқа ие болды, 10 «А» сынып оқушысы Башимов Санжар мектептің вице-президенті болды.

Бұл іс-шара оқушылардың белсенді өмірлік ұстанымын қалыптастыруға, сайлау құқығы саласындағы құқықтық мәдениетті арттыруға, оқушылардың әлеуметтенуіне жағдай жасауға, белсенді шығармашылық тұлғаны тәрбиелеуге және дамытуға бағытталған. Өзін-өзі басқару органдары сайланғаннан кейін жарты жыл ішінде бұл оқушылар жарыстарға, сайыстарға, еріктілікке және мектептің қоғамдық өміріне қатысты. Рецлав Юлия "2022 жылғы көшбасшы" облыстық форумына қатысты.

Нәтижесі:

1. Мектептегі өзін-өзі басқару қанағаттанарлық деңгейде жұмыс істейді.
2. Оқушылардың мектеп іс-шараларына қызығушылығы мен белсенділігі артты.
3. Сынып жетекшілері оқушылармен бірге өзін-өзі басқаруы жұмысына қатысады.

Туындаған мәселелер:

1. Оқушылардың әлсіз дербестігі мен бастамашылығы.

Кемшіліктерді жеңудің мүмкін жолдары:

1. Сынып жетекшілерінің әдістемелік бірлестігі арқылы сынып жетекшілерінің балалар ұйымдарының жұмысына қызықтыру;
2. Оқушылардың тәуелсіздікке мен бастамашылыққа тәрбиелеу, өзін-өзі басқару жұмысына балаларды қызықтырып тарту;

Мектептің құқықтық тәрбие жұмысын үйлестіретін мектептің негізгі органы "құқық бұзушылықтардың, панасыздық пен қараусыздықтың алдын алу жөніндегі кеңес" болып табылады, оның мақсаты әлеуметтік қауіпті құбылыстардың (қараусыз қалу, құқық бұзушылықтар, қоғамға жат әрекеттер) алдын алу жұмыстарын жүргізуді жоспарлау, ұйымдастыру және бақылауды жүзеге асыру болып табылады.

Кеңестің тұрақты құрамына төраға және 5 мүше кіреді. Кеңес отырыстары ай сайын өткізіліп, кезектен тыс отырыстар жиналуы мүмкін. Отырыстарға сынып жетекшілері, оқушылар мен ата-аналар қажет болған жағдайда шақырылды. Кеңес бекітілген жоспар бойынша жұмыс істеді. Отырыстар хаттамаланды. Бүгінгі таңда 9 отырыс өткізілді.

Бүгінгі таңда мектептің әлеуметтік төлқұжаты келесідей:

Барлығы 176 отбасы

144 отбасы - толық (81,8%)

32 отбасы – толық емес (18,2%)

47 отбасы – көпбалалы (26,7%)

15 отбасы - аздамтылған (8,5%)

0 - қамқоршы отбасылар

1 мүгедек бала (0,3%), үйде оқыту.

5 - балалар әлеуметтік осал отбасыларда тәрбиеленуде (1,6%).

2023 жылғы 31 мамырдағы жағдай бойынша мектепшілік есепте бір отбасы тұр. Полиция бөлімінде бірде-бір оқушы да, отбасы да есепке алынбаған. Құқық бұзушылықтар жасаған және сабақтарды дәлелсіз себептермен өткізіп жіберген қасақана тәртіп бұзушылар анықталған жоқ.

2022-2023 оқу жылының қыркүйегінен наурызына дейінгі кезеңде әлеуметтік осал жағдайдағы 3 кәмелетке толмағандар анықталды. Қазіргі уақытта 2 отбасы назар аударуды талап етеді. Бұл отбасылардың ешқайсысы АІБ-де есепте тұрмайды. Бұл отбасылармен жұмыс кәмелетке толмағандардың әлеуметтік қауіпті жағдайының туындауын болдырмау үшін үнемі жүргізіледі. Отбасылық қолайсыздықты ерте анықтау бойынша жұмыс жүйесі қолға алынған және дұрыс жұмыс істейді. Оқушылармен жұмыс жүргізілуде. Осы оқушылардың ата-аналарымен тәрбие жұмысы жүргізілуде. Балалардың сабаққа қатысуы мен үлгерімін бақылау ұйымдастырылған. Сынып жетекшілері күнделікті сабаққа қатысу және осы оқушылардың сабақтарына дайындық журналын жүргізді. Актілер жасала отырып, тұрғын үй-тұрмыстық жағдайларды тексеру үшін мерзімді рейдтер жасалды. Сынып жетекшілері оқушылардың сабақтан тыс іс-әрекетінің ұйымдастырылуына тұрақты мониторинг жүргізеді.

Білім беру мекемесінің аумағындағы барлық алдын алу субъектілері отбасылық қолайсыздықты ерте анықтаған кезде іс қимыл алгоритмімен бірнеше рет танысқан.

Алдын алу Кеңесінің отырыстарында сынып жетекшілері тоқсан сайын атқарылған жұмыстар, сондай-ақ алынған нәтижелер туралы есептер оқылды. Кеңестің барлық

мүшелері алынған деректерді талдап қажетті алдын алу шараларын әзірлеуге көмек көрсетті.

Бұл кәметке толмағандар тәртіпті бұзушылар болып табылмайды, себепсіз сабақтардан қалмайды. Бұл таңдалған алдын-алу шараларының дұрыстығын көрсетеді. 2022-2023 оқу жылында Степной ауылының жалпы білім беретін мектебінің оқушылары бірде-бір қылмыс жасаған жоқ. Қаңғыбастық жағдайлары тіркелген жоқ. Осылайша, осы бағыттағы жұмысты шартты түрде қанағаттанарлық деп тануға болады.

Мектепшілік жоспарға сәйкес, "Ақмола облысы білім басқармасының Шортанды ауданы бойынша білім бөлімі Степной ауылының жалпы білім беретін мектебі" КММ-де "құқықтық білім апталығына" арналған іс-шаралар өтті.

10 қазанда 1-4 сынып жетекшілері "Бала құқықтары және құқық бұзушылықтың алдын алу туралы" "Тәртіп елі" құқықтық сағаттарын өткізді. 5-11 сыныптарда "Кәметке толмағандардың қылмыстық жауапкершілігі" сағаттары өтті. Сабақта мұғалімдер "Бала құқықтары туралы Конвенциясы" және "Бала құқықтары туралы" ҚР Заңында бекітілген балалардың құқықтары мен міндеттері туралы және заңды сақтау қажеттілігі туралы айтты.

12 қазанда 9-сынып оқушыларына құқық бұзушылықтың алдын алу туралы бейнеролик көрсетілді.

13 қазанда тарих және құқық мұғалімі 5-6 сыныптарға арналған "бізді қорғайтын заңдар" атты заң білгірлерінің байқауын өткізді. Байқау жеңімпазы 6 «б» сынып оқушысы Пахоруков Константин болды.

14 қазанда 5-11 сыныптар арасында "Құқық бұзушылыққа жол жоқ" атты парақшалар мен үгіт-насихат плакаттар байқауы өткізілді.

Сондай-ақ, мектеп залында құқықтық ақпараты бар стенд орнатылды.

Қараша айында 1-11 сыныптар арасында "Жасөспірімдер арасында қорқытудың алдын алу" сынып сағаттары өткізілді, өйткені мектепте жасөспірімдер арасында қорқытудың көріністері байқалды. Қазан-қараша айларында мектеп психологы Кабриц А.А. буллингке қарсы тренингтер мен әңгімелер өткізді.

Желтоқсан айында мектепте "Жас Қыран" ББҰ қатарына 1-4 сынып оқушыларын салтанатты қабылдауы өтті. Мектеп директоры және құрметті мұғалімдер, балаларға көк галстук пен төсбелгілер тақты.

Қараша айында Құқық қорғау органдары өкілдерінің құқыққа қайшы әрекеттері үшін жауапкершілік туралы дәрісі жоспарланған болатын, біз Шортанды АІБ-не ресми хат жаздық, бірақ өкілі келмеді.

"Біз-құқықтық мемлекеттің азаматтарымыз: бұл нені білдіреді?" атты сынып сағаттары өткізілді.

Қазан айының соңында Республика күніне арналған сынып сағаттары өтіп, тақырыптық қабырға газеттері ұйымдастырылды.

Желтоқсан айында "Жас Ұлан" ББҰ қатарына 5-сынып оқушылары қабылданды.

7-18 қараша аралығында мектепте "Балалық шақ қатыгездік пен зорлық-зомбылыққа қарсы" онкүндігі өтті. Онкүндік аясында келесі іс-шаралар өткізілді:

7.11.2022 8-11 сыныптарға арналған Жыныстық тәрбие бойынша сынып сағаты,

1-7 сыныптарға арналған "Қауіпсіз жол" сынып сағаты.

9.11.2022 "Мейірімділік мектебі" 1-4 сыныпқа арналған тренинг.

10.11.2022 "Барлығы сенің қолыңда" 5-11 сыныптарға арналған тренинг.

11.11.2022 "Зорлық-зомбылықсыз әлемді қалай құруға болады" үздік эссе байқауы 8-11 сынып

14.11.2022 ата-аналар чаттарына жіберілді және әлеуметтік желілерде 1-11 сынып ата-аналарына арналған "Тәрбиеге басқа қырынан қараңыз" әлеуметтік ролик жарияланды.

Сондай-ақ, 15.11.2022 жылы ата-аналарға "Балалық шақ-жақсылық аумағы" атты ақпараттық презентация өткізілді.

Онкүндік кезеңінде "Түнгі ауылдағы балалар" рейдтері өткізілді.

16.11.2022 8-11 сыныптарда "Біз өз мәселелеріміз туралы" әңгіме.

12.12. "Қазақстанның Тәуелсіздігі-инновациялық экономикаға жол: жетістіктер мен перспективалар" көрмесі

12.12 "Менің Тәуелсіз Қазақстаным" сурет байқауы 1-11 сынып

13.12 "Қазақстан Тәуелсіздігі тарихының білгірлері" викторинасы 5-7 сынып

14.12 "Тәуелсіз Қазақстан: жетістіктері мен болашағы" дөңгелек үстелі 8-11 сынып

15.12 Онлайн бейне құттықтау "Тәуелсіздік күнімен, Менің Қазақстаным 5-11 сынып

15.12 "Менің Тәуелсіз Қазақстаным" сынып сағаты 1-11 сынып

Барлық іс-шаралар отансүйгіштікке, өз Отанына деген құрмет пен сүйіспеншілікке тәрбиелеуге бағытталған.

Желтоқсан-наурыз айларында мектеп психологтары "Біз өз мәселелеріміз туралы" 8-11 сыныптармен әңгімелесті, жасөспірімдер арасында әлеуметтік құбылыстардың алдын алу мақсатында 5-9 сыныптарда әлеуметтік роликтер көрсетілді. Оқушылар электронды темекінің зияны, қорқыту және оның салдары туралы бейнероликтерді қарап, талқылады.

Барлық бейнелер жасөспірімдерге қатты әсер етті және әрқайсысы өздері үшін қорытынды жасады. Педагог-психологпен әңгімелесу барысында балалар өздерінің тәжірибелері мен қиыншылықтары туралы ашық айтты. Әңгімелесуден кейін кейбір балалар психологқа барып, мұндай әңгімелер мен тренингтерді жиі өткізуді сұрады.

Қаңтар айында 6-7 сынып оқушылары арасында "Кәсіби салада елеулі нәтижелерге қол жеткізген Қазақстанның табысты адамдарының өмірі мен қызметі" атты дөңгелек үстел өтті, ол табысты адамдардың үлгісі арқылы балаларды болашақта пайдалы болатын білімге ынталандыруға және ұмтылуға бағытталған.

Ақпан айында Ауғанстаннан әскерлерді шығару күніне арналған патриоттық сезімді нығайтуға бағытталған іс-шаралар өтті.

"Заңды білмеу – жауапкершіліктен босатпайды" құқық сағаты құқықтық тәрбие мен заңды құрметтеуге бағытталған.

Наурыз айында "Біз әр түрліміз - біз теңбіз" инклюзивті мәдениетін қалыптастыру бойынша сынып сағаттары өтті. "Адалдық пен әдептілік-мінез-құлық нормасы" құқық сағаты балаларда заңға бағыну мен әдептілік сезімін дамытуға бағытталған.

Сәуірден мамырға дейін мектепте "Патриот" айлығы өтті, оның барысында Жеңіс күні мен Отан қорғаушылар күніне арналған патриотизм мен өз Отанына деген сүйіспеншілік сезімін нығайтуға бағытталған іс-шаралар өтті.

Осы бағыттағы барлық іс-шаралар кәмелетке толмағандардың құқықтары мен бостандықтарын қамтамасыз етуге және, ең алдымен, балаларды Қазақстанның ішкі саясатының басым бағыттарының бірі болып табылатын қылмыстық қол сұғушылықтардан қорғауға бағытталған. Ең бастысы – елдің болашағы, оның экономикалық және әлеуметтік әл-ауқаты мен өркендеуі оны жүзеге асыруға байланысты.

Жұмысты талдай отырып, келесідей қорытынды жасауға болады:

Мұндай іс-шаралар, сөзсіз, өскелең ұрпақтың құқықтық сауаттылық деңгейін арттыруға мүмкіндік береді, оны заңға деген құрмет рухында тәрбиелейді, бұл балалар мен жастар арасындағы құқық бұзушылық деңгейін төмендетуге оң әсер етеді.

Қараша, желтоқсан, қаңтар айларында құқық қорғау органдарының өкілдерімен баланың құқықтары және құқық бұзушылықтардың алдын алу туралы әңгіме болуы керек еді, АПБ-ге ресми хаттар жіберілді, бірақ АПБ өкілі келмеді.

Біз құқық бұзушылықтардың алдын алу бойынша жұмыстың нәтижелілік келесі көрсеткіштерін қарастырамыз:

1. Дәлелді себептерсіз сабақтарды жүйелі түрде өткізіп жіберетін оқушылардың болмауы;

2. Сынып ұжымдарындағы жанжал жағдайларының санын азайту;

3. Мектепте тәртіпті бұзушылардың болмауы;

4. МБ - да және полиция бөлімшесінде есепте оқушылардың болмауы;

5. Мектеп әкімшілігіне, әлеуметтік педагогқа, педагог психологқа әлеуметтік-педагогикалық көмекке өтініштер санын ұлғайту

6. Кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылықтардың болмауы.

Айта кету керек, оқушылармен профилактикалық жұмыс - бұл күрделі, көп қырлы және уақыт бойынша ұзақ процесс. Бұл жұмыс айқын көрінетін оң нәтиже бермеуі

мүмкін. Балалар мен жасөспірімдердің мінез - құлқындағы уақытында байқалған ауытқулар және дұрыс ұйымдастырылған психологиялық-педагогикалық көмек баланы жеке басының деформациясының алдын алуда маңызды рөл атқаруы мүмкін, бұл құқық бұзушылықтар мен қылмыстарға әкеледі.

Екінші бағыт - Рухани-адамгершілік тәрбие

Мақсаты: адамның рухани-адамгершілік және этикалық қағидаттарын, оның адамгершілік қасиеттері мен көзқарастарын жаңғырту туралы "Рухани жаңғыру" құндылық негіздерін терең түсінуді қалыптастыру, жалпыадамзаттық құндылықтарға, қазақстандық қоғам өмірінің нормалары мен дәстүрлеріне сәйкес келу.

Басым бағыттар: еріктілік, Қазақстанның көрнекті тұлғаларының айтулы күндеріне орайластырылған іс-шаралар, "Оқуға құштар мектеп" жобасы.

"Оқуға құштар мектеп" жобасы аясында әр сыныпта оқу бұрышы құрылып, сүйікті кітабыңызды 20 минуттық оқу ұйымдастырылды. Осы іс-шаралардың нәтижесінде балалар кітап оқуға көбірек қызығушылығы артады, бұл оқушылардың сөйлеуін дамытуға және ой-өрісін кеңейтуге ықпал етеді. Кейбір сыныптарда кітаптардың QR кодтары ілуді. Екінші қабаттағы мектеп фойесінде балалар кез-келген уақытта сүйікті кітабын оқу алатын оқу бұрышы жабдықталған.

Сәуір айында «Мектепте кітап сыйла» акциясы өтті. Балалар бір-біріне немесе мектепке кітап сыйлады.

1-4 сыныптарға "Сыпайылық мектебі" ал 5-11 сыныптарға "Сыпайы болу сәнді" атты сынып сағаттары өтті. Руханият пен мейірімділік туралы сынып сағаттары өскелең ұрпақтың бір-біріне эмпатикалық қарым-қатынастың, сүйіспеншілік пен сыйластықтың маңыздылығы мен қажеттілігі, агрессия мен ашуланшақтық көріністерінен бас тарту ұғымын қалыптастыруға ықпал етеді.

Қазан айында "Оқу уақыты" акциясы өтті, оның барысында сынып жетекшілер көркем әдебиет әлеміне таныстыру сапарларын өткізді. Сондай-ақ, "буктрейлерлер" онлайн байқауы өтті, онда 5-11 сынып оқушылары өздеріне ұнайтын кітаптардың буктрейлерлерін жасады. Жеңімпаз лайк саны бойынша таңдалды. Көшбасшы 1 «Б» сынып оқушысы Сиваш Златослава болды. Осы байқау барысында балалар бір-бірімен қызықты түрде оқылған кітаптар туралы әсерлерімен бөлісті.

Сәуір айында "Жоғары бол! Оқы!" атты аугіттеу бейнероликер байқауы өтті. Онда балалар оқудың пайдасы туралы қызықты дәлелдер келтірді.

Жыл бойы "Оқуға құштар мектеп" жобасын іске асыру жалғасты, оның аясында әр сынып сағатында балалар өздерінің сүйікті кітабын 20 минут оқиды.

Қыркүйектен мамырға дейін мектеп парламентінің өкілдері "Адамдарға керек болу" атты еңбек десантын өткізді, акция нәтижесінде оқушылар ауылдың қарттары мен жалғызбасты адамдарына үлкен көмек көрсетті.

Сондай-ақ, 3 қазанда мектепте "Өмірдің жылы күзі болсын" атты қарттар күніне қарттарды құрметтеу салтанаты өтті.

21 қарашада толеранттылық күніне және Дүниежүзілік балалар күніне арналған 1-11 сыныптар арасында "Біз қақтығыстарда өмір сүре алмаймыз - қол ұстасайық, достар!" атты сынып сағаттары өтті.

19.12 1-11 сыныптардың "Діни төзімділік-бейбітшілік пен келісімнің кепілі" тақырыбында сынып сағаты өтті.

07.12 информатика және тарих мұғалімдері әлем мұражайларына виртуалды саяхат жасады. 5-11 сыныптар. Виртуалды экскурсиялар-бұл ақпаратты ұсынудың ең тиімді және сенімді әдістерінің бірі, өйткені олар көрерменге қатысудың толық елесін береді. Виртуалды экскурсия-бұл бейне, аудио, графика, мәтін, сілтемелерді орналастыруға болатын мультимедиялық фотопанорама. Бірақ бейнелерден немесе әдеттегі фотосуреттер сериясынан айырмашылығы, виртуалды экскурсиялар интерактивтілікке ие. Сонымен саяхат барысында сіз кез-келген нысанды жақындатуға немесе алыстатуға, айналаңызға қарауға, интерьердің жеке бөлшектерін егжей-тегжейлі қарастыруға, панораманы алыстауға көруге, жоғары-төмен қарауға, таңдалған нүктеге жақындауға немесе одан алыстауға

Виртуалды экскурсия, әрине, шынайы қатысуды алмастырмайды, бірақ зерттелетін объект туралы толық әсер алуға мүмкіндік береді.

Екінші жартыжылдықта "Қауіпсіз интернет" сынып сағаттары өтті, оның барысында мұғалімдер балаларға интернеттің теріс әсерінен қалай қорғану керектігін айтты. "Жаман сөз вирусы" рухани-адамгершілік тәрбиесі тақырыбындағы сынып сағаттары өілді.

Мамыр айында өте әсерлі "Бастауыш мектеппен қоштасу", соңғы қоңырауға арналған салтанатты жиын іс-шаралары өтті.

Біздің мектеп балаларға экскурсияға бару және театрлар мен кинотеатрларға бару арқылы мәдени дамуды және ой-өрісін кеңейтуді қамтамасыз етуге тырысады.

Балалар бірнеше рет М. Горький атындағы орыс драма театрына, Астана қаласындағы Ұлттық музей, "Алжир" музей-мемориалдық кешені, Астана қаласындағы "Арсенал" кинотеатрларына барды.

Мәдени орындарға бару балалардың ой-өрісін кеңейтеді, балалардың өнер объектілеріне эстетикалық көзқарасын тәрбиелейді, шабыттандырады, таңдануға, елестетуге және армандауға үйретеді.

Осы бағыттағы барлық іс-шаралар оқушылардың рухани әлемін нығайтуға және дамытуға бағытталған.

Бұл жұмыстың нәтижелілігінің негізгі көрсеткіштері-біздің мектеп балаларының сыпайылығы, үлкендерге құрметпен қарау, оқушылар арасында да, оқушылар мен мұғалімдер арасында да елеулі қақтығыстардың болмауы, сабақтардағы тәртіп, сыртқы келбет.

Оқушылармен мектептен тыс мінез-құлық, сөйлеу нормаларын сақтау және қоршаған ортаның тазалығы бойынша одан **әрі жұмыс істеу керек.**

Үшінші бағыт - ұлттық тәрбие

Мақсаты: тұлғаның жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарға бағдарлануы, ана және мемлекеттік тілдерді, қазақ халқының, этностар мен этникалық топтардың мәдениетін құрметтеу.

Қыркүйек айында Тілдер күніне арналған іс-шаралар өтті.

Қазақстан халықтарының Тілдер күніне арналған "Әр халықтың тілі түсінікті және Ұлы" сынып сағаты өтілді.

"Мемлекеттік тіл-тәуелсіздік тірегі" эссе байқауын С. В. Рецлав өткізді.

Бірінші сынып оқушыларын ағылшын тілі алфавитімен таныстыру "The world of letters" 1А, 1Б-Баймуסיнова А. С., Кабриц А. А.

"Абайды оқы-таңырқа" мәнерлеп оқу сайысы За. Балтабекова А. Х.

"Тіл сағаты" викторинасы 7-8 б, Рецлав С. В.

"Тілім менің ғасырлардан аманат" мақал-мәтелдер байқауы За, 4А, Жарылқасын А.

"Тілдарын" байқауы 8-11 сынып, Аубакирова К.Б.

"Абайды оқимыз" сынып сағаты 4б сынып, Казанцева В. В.

"Тіл Достық мерейі" тәрбие сағаты кітапханашы Кучерюк Е.С.

Шападат Б." Абай-танырқа оқы " оқырмандар сайысы.

"Тілге құрмет - елге Құрмет" викторинасы Алдабергенова А. Г.

"Тіл Мерей – ел мерейі" челленджі 5-7 А сынып Серікбай Н.

Ағылшын тілінен "Well – educated" байқауы Баймуסיнова А. С.

Онкүндіктің мақсаты оқушылардың зияткерлік және шығармашылық әлеуетін, тілдерді үйренуге қызығушылығын дамыту, басқа елдердің мәдениетін зерттеуге қызығушылықты ынталандыру болды. Оқушылар мектеп бағдарламасының күрделі және қызықты пәндері бойынша өз білімдері мен дағдыларын көрсете отырып, ең белсенді қатысты. Онкүндік оқушылардың шығармашылық әлеуетін дамытуға ықпал етті. Онкүндіктің материалдары оқытудың негізгі бағдарламалық курсымен байланысты болды, осылайша оқушылардың білім деңгейін тереңдетіп, арттырды.

Қазан айында 9-сыныптардың сынып жетекшілерімен "Қазақ дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарының білгірлері" атты зияткерлік ойын өткізілді. Ойынның мақсаты әртүрлі ұлттардың тілдері мен мәдениеттерінің алуан түрлілігін және олардың Қазақстан халқының отбасындағы бірлігін көрсету болды.

Ойын барысында оқушылардың ой-өрісі, өз халқына деген мақтанш сезімі, басқа халықтардың мәдени мұрасына құрметпен қарау тәрбиеленді.

Қараша айында 1-11 сыныптарда ұлттық валюта күніне арналған "Теңге Қазақстанның өмірі мен үмітінің нышаны" атты сынып сағаттары, Ұлттық валюта күніне арналған "Теңге Қазақстанның өмірі мен үмітінің нышаны" атты кітаптар көрмесі өтті. Сынып сағаты барысында мұғалімдер оқушыларға ұлттық валюта - теңгенің, елдің әлемдік қоғамдастықтағы рөлі мен орнын анықтауға, қазақстандық патриотизм мен Отанға деген сүйіспеншілікті тәрбиелеуге, мемлекет рәміздерін құрметтеуге көмектесті. Оқушылардың жаратылыстану-гуманитарлық цикл сабақтарында алған ел және ұлттық валюта және оның әлемдегі орны туралы білімдері тереңдетіліп, жүйеленді.

14 және 16 қазанда мектеп әкімшілігі Қазақстан Республикасының Ұлттық музейіне Астана қаласына 4-6 сыныптарға экскурсия ұйымдастырды. Экскурсия барысында оқушылар Қазақстан тарихы бойынша баға жетпес білім алып, археологиялық қазбалардың ең танымал артефактілерін өз көздерімен көріп, Қазақстанның мемлекет ретінде қалыптасуының әртүрлі дәуірлеріне ене алды. Мұндай экскурсиялар оқушылардың тарихқа, ғылымға, Отанымыздың тарихына деген қызығушылығын арттыруға ықпал етеді. Балалардың ақыл-ой белсенділігін арттыруға ықпал етеді.

Желтоқсан айында "Менің Тәуелсіз Қазақстаным" суреттер байқауы өтті. 1-11 сынып оқушылары байқауға белсенді қатысты. Көптеген суреттер жоғары шеберлікпен салынған. Жеңімпаздар грамоталармен марапатталды.

Қаңтар айында 6-7 сыныптар арасында мемлекеттік рәміздердің үздік білгірі "Елдің басты рәміздері" байқауы өтті. Жеңімпаз 6 «б» сынып оқушысы Пахоруков Константин болды.

Наурыз айында Наурыз мейрамына арналған іс-шаралар апталығы өтті. Мектепте күн сайын қызықты және танымдық іс-шаралар өткізілді. Сыныптар ауылдар бойынша бөлініп, әр қабат өз ауылын қорғады: дәстүрлер көрсетілді, әндер айтылды, биледі және қонақтарға ұлттық тағамдар ұсынылды. Сондай-ақ, ұлттық қазақ тағамдарының көңілді жәрмеңкесі өтті. Мектептің барлық балалары қатысты.

28 сәуірде мектепте Қазақстан халықтарының бірлігі күніне арналған керемет "Қазақстан – достық елі" атты фестиваль өтті. Әр сынып белгілі бір ұлттық ойын, ән немесе би дайындап, көрсетті. Мерекелік шеру көшеде өтті, көктемнің керемет ауа-райы тұрды. Іс-шара ұлттардың сан алуандығына қарамастан бәріміздің қаншалықты тату екенімізді тағы бір рет көрсетті.

Мамыр айында 7-11 сынып жетекшілерімен "Бір халық. Бір ел. Бір тағдыр" сынап сағаттары өткізілді.

Бұл жұмыстың нәтижелілігінің негізгі көрсеткіштері оқушылар арасында ұлттық негізде жанжалдардың болмауы, бір-біріне деген толерантты көзқарас болып табылады. Оқушылардың толерантты санасын нығайту бойынша одан әрі жұмыс күтіп тұр.

Төртінші бағыт - отбасылық тәрбие

Мақсаты: ата-аналарға білім беру, олардың психологиялық-педагогикалық құзыреттілігін және бала тәрбиесіне жауапкершілігін арттыру.

Ата-аналармен тығыз жұмыс жүргізіледі: әңгімелер, кездесулер, сабақтан тыс тәрбие және спорттық іс-шаралар арқылы. Сынып жетекшілері ата-аналар арасында педагогикалық білімді насихаттау бойынша жұмыс жүргізеді, оқушыларды жас ерекшеліктеріне сәйкес тәрбиелеу бойынша дәрістер, ата-аналар жиналыстары, балалармен және ата-аналармен бірлескен іс-шаралар үнемі өткізіледі. Ата-аналардың мектеп мамандарынан балаларды тәрбиелеу туралы кеңес алу мүмкіндігі бар. Осы іс-шаралардың барлығы ата-аналардың педагогикалық мәдениетін арттыруға, отбасы мен мектептің өзара іс-қимылын нығайтуға, оның тәрбиелік әлеуетін күшейтуге, сондай-ақ ата-аналарды бала тәрбиесіне тартуға бағытталған.

Мектепте мектеп директорының басшылығымен қыркүйек – наурыз айларындағы сынып ата-аналар жиналыстарында сынып жетекшілері ата-аналармен балаларды тәрбиелеудегі міндеттерін орындау, атап айтқанда ҚР Әкімшілік кодексінің 112-бабын орындау мәселелері бойынша жұмыс жүргізді.

Сондай-ақ, 5-9 сынып оқушыларының ата-аналары үшін "Ата-аналардың балалардың тәрбиесі мен мінез-құлқына жауапкершілігі" дәрісі өткізіліп, ата-аналарға "Отбасылық тәрбие ережелері" атты жадынама ұсынылды.

6-7 сыныптардың ата-аналары үшін жасөспірімдердің тәуелді мінез-құлқының қалыптасуының алдын алу бойынша дәріс өткізілді.

1-9 сынып ата-аналары үшін жалпы мектеп жиналыстарында «Отбасы не үшін қажет?» және "Балаларыңызды тәрбиелеуде қалай табысқа жетуге болады" атты дәрістер оқылды. Мектепте "Біз біргеміз" отбасылық клубы жұмыс істейді, онда клуб мүшелері балалармен бірге уақыт өткізеді, қолөнермен айналысады, тренингтер өткізеді, кітап оқиды және жай ғана араласады. Отбасы мен мектеп одағы-тәрбиені жетілдірудің маңызды шарты, отбасылық клуб-бұл одақ!

Қыркүйек айында 1,5,10 сынып жетекшілері оқушылардың ата-аналарымен танысып, алғашқы ата-аналар жиналыстарын өткізіп, отбасылардың әлеуметтік мәртебесін зерттеді. Сондай-ақ, қалған сыныптарда "Отбасы мен мектептің өзара түсіністігі мен өзара іс-қимылы" тақырыбында ата-аналардың сыныптық жиналыстары өтті. Жиналыстарда баланың өмірі екі маңызды саладан тұратындығына көп көңіл бөлінді: мектеп пен отбасы өзгеріске, дамуға ұшырайды. Қоғам дамуының қазіргі кезеңінде отбасылық құндылықтардың жоғалуы басқалармен бірге демографиялық проблемалардың негізгі себептерінің біріне айналды. Сондықтан маңызды және өзекті мәселелердің бірі-мектеп пен отбасының ынтымақтастығы.

Тәрбие мәселелерін сәтті шешу отбасы мен мектептің өзара әрекеттесуі жағдайында ғана мүмкін болады. Отбасы мен мектептің ынтымақтастығы барған сайын өзекті және сұранысқа ие бола түсуде. Екі тарап та өздерінің, кейде әділ талаптарын қояды. Сондықтан мұғалімдер ата-аналардың балаларының мектеп өміріне деген қызығушылығының жоқтығына, кейде нашар тәрбиеге, моральдық құндылықтардың жоқтығына, пассивтілікке шағымданады. Ата-аналар өз кезегінде шамадан тыс жүктемелерге, мұғалімнің немқұрайлылығына, балалар ұжымындағы қарым-қатынастарға наразы.

Ескі мектеп афоризмінде "Балалармен жұмыс істеудің ең қиын бөлігі – олардың ата-аналарымен жұмыс істеу" делінген. Реформалар кезеңінде білім беру жүйесі соншалықты тез өзгеріп отырады, сондықтан ата-аналар көбінесе осы өзгерістер туралы жеткілікті түсінікке ие болмайды, оқу-тәрбие іс-әрекетін негізінен қазіргі заманғы талаптардан артта қалатын мектеп тәжірибесіне бағыттайды. Мектептегі тәжірибе көрсеткендей, ата-аналар, егер олардың арасында өзара түсіністік пайда болса, мектеппен және мұғаліммен белсенді ынтымақтастыққа ұмтыла бастайды. Бұл бағыттағы мұғалімдердің міндеттері отбасын біріктіруге, ата-аналар мен балалар арасындағы қарым-қатынасты орнатуға, отбасында балаға қолайлы жағдай жасауға, сондай-ақ отбасын, баланың отбасылық тәрбиесінің ерекшеліктерін жан-жақты жүйелі зерттеуге ықпал ету болып қала береді.

Жыл ішінде әр сыныпта жоспар бойынша 4 ата-аналар жиналысы өтті, жоспардан тыс жиналыстар да өткізілді. Жиналыс барысында сынып жетекшілері отбасын нығайтуға, балалар мен олардың ата-аналарының өзара түсіністігін жақсартуға түрлі тренингтер өткізуге баса назар аударуға тырысады. Ата-аналардың жиналыстарға қатысуы төмен деңгейде қалып отыр.

Қазан айында оқушылар арасында зорлық-зомбылықтың алдын алу мәселелері бойынша "Жасампаздық-адамгершіліктің негізі" атты сынып сағаттары өтті. Онда қорқыту мен қорқытудың өзекті мәселелері көтерілді.

Сынып жетекшілері ата-аналармен үнемі байланыс орнату үшін What App мессенджерін белсенді қолданады. Қыркүйек-желтоқсан айларында ата-аналар чаттары мен инстаграмға 1-11 сынып ата-аналарына арналған "Тәрбиеге басқа қырынан қараңыз" әлеуметтік ролигі жіберіліп, әлеуметтік желілерде жарияланды.

Сондай-ақ, 15.11.2022 жылы ата-аналарға "Балалық шақ-жақсылық аумағы" атты ақпараттық презентация өткізілді.

Желтоқсан айында ата-аналар балаларымен бірге мектеп жанында қар фигураларын жасауға белсенді қатысты. Нәтижесінде жаңа жылдық қарлы қала пайда болды.

Қаңтар айында "Менің отбасымның қысқы қызықтары" атты онлайн фотокөрме өтті.

Ақпан айында әңгімелер жүргізіліп, ата-аналарға суицидтің алдын алу бойынша материалдар таратылды.

Наурызда балалар "Менің сүйікті анам" суреттер көрмесіне аналарының суреттерін салды. Бір жыл ішінде балалары мектеп тәртібін бұзатын ата-аналармен әңгімелер өткізілді. Бұл оң нәтиже берді.

Сәуір айында" мектептің Ашық есік күні " өтті, бұл күні ата-аналар кез-келген сабаққа қатыса алады, содан кейін мектеп директорымен кездесу, концерттік бағдарлама және ата-аналардың пән мұғалімдерімен жеке әңгімелесуі болды.

Бұл жұмыстың нәтижелілігінің негізгі көрсеткіштері ата-аналар санының мектептің белсенді өміріне қатысуы артып келеді, ата-аналардың мұғалімдермен және мектеп әкімшілігімен елеулі қақтығыстары жоқ.

Мектеп өміріне көбірек ата-аналарды тарту, бірлескен іс-шаралар мен бос уақытты өткізу арқылы мектеп пен отбасы арасында одан әрі байланыс орнату бойынша одан әрі жұмыс күтіп тұр.

Бесінші бағыт - Еңбек, экономикалық және экологиялық тәрбие

Мақсаты: кәсіби өзін-өзі анықтауға саналы қатынасты қалыптастыру, экономикалық ойлау мен тұлғаның экологиялық мәдениетін дамыту.

Басым бағыттар: кәсіптік бағдар беру жұмысы, экономикалық және экологиялық тәрбие.

Осы бағыт бойынша мектепте белсенді жұмыс жүргізілуде.

Қыркүйек айында мектепте 1-4 сынып арасында "күздің сүйкімділігі" күзгі гербарий және флористикалық жұмыстар байқауы өтті "Күз аспанда айналды" - күзгі фотосуреттер байқауы 5-11 сынып. Оқушылар байқауларға белсенді қатысты. Жеңімпаздар мадақтамалармен марапатталды.

Жыл бойы экологиялық тәрбие бойынша сынып сағаттары өткізілді. 22 сәуірде Халықаралық Жер күніне арналған "Егер ормандар жойылса" сынып сағаты, 1-4 сыныптар үшін "Қызыл кітап-дабыл" экологиялық сағаты. Қыркүйек-қазан және сәуір-мамыр айларында мектеп жанындағы аумақты, балалар алаңдары мен ҰОС батырларына арналған ескерткішті абаттандыру бойынша сенбіліктер үнемі өткізіліп тұрды.

Қазан айында "Адамдарға керек болу" атты еңбек десанты өтті - оның мақсаты аға ұрпаққа құрмет, жанашырлық пен сезімталдық сезімін тәрбиелеу болып табылады.

Қыркүйек-қазан айларында 5-11 сынып оқушылары технология сабақтарында және сенбіліктер аясында мектеп жанындағы учаскеде жұмыс істеді, тұқым қорын жинап, мектеп ауласының аумағын абаттандырды. Күздің жақсы ауа-райы балалар арасында жақсы көңіл-күй мен сергектікке ықпал етті. Балалар жапырақтарды үлкен шабытпен тазалап, мектеп ауласын сыпырып, қоқыс жинады. Мұндай іс-шаралар балаларды дене еңбегімен таныстыруға, балалар ұжымын біріктіруге және өсіп келе жатқан ағзаны сауықтыруға ықпал етеді.

Желтоқсан айында оқушылар мұғалімдермен бірге жаңа жылға арналған сыныптары мен залдарын безендірді. Көптеген Рождестволық гүл шоқтары, қолөнер бұйымдары, ойыншықтар жасалды. Бүкіл мектепте жаңа жылдық көңіл-күй орнады. "Жаңа жылдық және рождестволық кәдесый" қолөнер көрмесі өтті, нәтижесінде қатысқан барлық оқушылар грамоталармен марапатталды, өйткені керемет жұмыстардың көптігіне байланысты ең жақсы қолөнерді таңдау мүмкін болмады.

Қазан-наурыз айларында мектеп психологы Кабриц А.А. кәсіби өзін-өзі анықтау мәселелері бойынша сауалнамалар мен тестілеу өткізді. Оқушылар тестілеу нәтижелерімен танысты. 7-11 сынып оқушыларына ерте кәсіптік бағдар беру жұмыстары жүргізілді. Қараша-сәуір айларында 7-11 сыныптар арасында "Біз таңдайтын жол", "Жаңа кәсіптер атласы" тақырыбында сынып сағаттары өткізілді.

Мамыр айында 8 «б» сынып оқушылары "Кәсіптер Каллейдоскопы" республикалық челленджіне қатысты.

Мектепке Бозайғыр ауылындағы Колледж, қазақ-түрік лицейі, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі Төтенше жағдайлар комитетінің Көкшетау техникалық институты, Щучинск қаласындағы жоғары педагогикалық колледжі сияқты оқушыларды ерте кәсіптік

Бұл жұмыстың нәтижелілігінің негізгі көрсеткіштері оқушылардың экологиялық сипаттағы іс-шараларға белсенді қатысуы болып табылады: мектеп жанындағы және басқа аумақтарды тазарту және жақсарту. Көптеген 7-11 сынып оқушылары қазір мамандық таңдау туралы ойлануда, ал кейбіреулері болашақта қайда түсетінін біледі.

Экологиялық және эстетикалық ойлауды ояту, ауыл көшелерінде тазалық пен тәртіпті сақтау бойынша одан әрі жұмыстар атқарылады. Кәсіптік бағдар беру жұмысы одан әрі дамуды талап етеді.

Алтыншы бағыт - Көпмәдениетті және көркем-эстетикалық тәрбие

Мақсаты: жалпы мәдени мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру, тұлғаның өнердегі және шындықтағы эстетикалық объектілерді қабылдауға, игеруге, бағалауға дайындығын дамыту, білім беру ұйымдарында көпмәдениетті орта құру.

Басым бағыт – мектептегі театр шығармашылығы.

Қыркүйек айында 1-4 сыныптар мен 5-7 және 8-11 сыныптар үшін түрлі көңілді іс-шаралар өтті. Балалар көңілді ойындар ойнады, қызықты байқауларға қатысты, ән айтып, би биледі.

Мұғалімдер күніне арналған "Егін мерекесі" және 5-11 сыныптарға арналған мерекелік концерт өтті.

Қазан айының басында өзін-өзі басқару күні және Мұғалімдер күніне арналған мерекелік концерт өтті. Өзін-өзі басқару күні жақсы деңгейде өтті. Орта мектеп оқушылары өздерін мұғалім ретінде сынап көрді, ал мұғалімдер балалық шақтарын еске алып, шәкірт болды. Өзін-өзі басқару күніне мектеп парламентінің мүшелері белсенді қатысты. Оқушылар өздерін өзін-өзі басқарудың жауапты және бастамашыл мүшелері ретінде көрсетті.

Олар мұғалімдерге сабақ берді және мұғалімдерге арналған мектептің кілтін іздеу үшін квест ұйымдастырды. Мектепте мерекелік атмосфера мен тәртіп жоғары деңгейде болды. Іс-шарадан кейін мұғалім балалар өз әсерлерімен бөлісті, олар жігерленді, тіпті кейбіреулері болашақта мұғалім мамандығын игеру туралы ойлана бастады. Мерекелік концертке ардагер мұғалімдер шақырылды.

Қазан айында 8-11 сыныптар арасында Мұхтар Әуезовтің туғанына 125 жыл толуына арналған "Мұхтар Әуезов" атты әдеби кеш өтті. Қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі А.Г. Алдабергенова оқушылармен Ұлы қазақ жазушысының мұрасы туралы әңгімелесті.

25 қарашада "Балалар мен театр" жобасы аясында 1-4 сыныптар арасында "Ертегілер әлемінде" ертегілерді сахналау байқауы өтті. Ертегі мерекесі керемет мейірімді және сикырлы атмосферада өтті. Балалар өз кейіпкерлерін өте көркем түрде көрсетті. Ертегілер өте жанды және қызықты болды. Желтоқсан айында жаңа жылдық мерекелерге дайындық жүріп жатты. 7-11 сыныптар бірінші қабаттың фойесін, мектептің спорт залын безендірді.

"Жаңа жыл бізге қонаққа келеді" жаңа жылдық мерекелер ағындармен өтті. Бастауыш буын 1-4 сынып, орта буын 5-7 сынып, аға буын 8-11 сынып. Жаңа жылдық қойылымдар көңілді және қызықты өтті. Әсіресе кіші және аға буынды атап өткім келді. Рөлдер жақсы дайындалған, бәрі ойластырылған және қызықты. Аға буында мектептің өзін-өзі басқару мүшелері тағы да белсенді қатысты. Олар мафия стиліндегі кеш ұйымдастырды. Орта буында 5-7 сыныптарда түрлі-түсті кеш стилінде кеш қызықты өтті. 26 желтоқсанда біздің мектептің базасында округтің көп балалы және аз қамтылған балалары үшін Дамса ауылдық округі әкімдігінің жаңа жылдық шыршасы өтті.

Ақпан айында "Ай, Масленица" мерекелік іс-шарасы өтті, оның барысында 1-4 сынып оқушылары ән шырқады, көңілді ойындар ойнады, байқауларға қатысып, дәмді құймақтар таратылды.

8 наурыз мерекесіне арналған мерекелік концерттер аналарды шақырумен өтті.

Алғыс айту күніне орай стенд рәсімделіп, салтанатты жиын өтті. Мектепте алғыс сөздер үшін пошта жұмыс істеді.

Сәуір айында ғарышкерлер күніне арналған "Ғарыштағы алғашқы адам" атты сынып сағаттары мен стенд безендірілді.

Біздің мектеп балаларға экскурсияға бару және театрлар мен кинотеатрларға бару арқылы мәдени дамуды және ой-өрісін кеңейтуді қамтамасыз етуге тырысады.

Балалар бірнеше рет драма театрына барды. М. Горький, Астана қаласындағы Ұлттық музей, "Алжир" музей-мемориалдық кешені, Астана қаласындағы "Арсенал" кинотеатры.

Мәдени орындарға бару балалардың ой-өрісін кеңейтеді, балалардың өнер объектілеріне эстетикалық көзқарасын тәрбиелейді, шабыттандырады, тандануға, елестетуге және армандауға үйретеді.

Бұл жұмыстың нәтижелілігінің негізгі көрсеткіштері балалардың әртүрлі сыныптан тыс іс-шараларға: концерндерге, конкурстарға, экскурсиялар мен театрларға шығуға дайын болуы болып табылады. Олардың көкжиегі мен дүниетанымы кеңейіп келеді.

Мектепте де, одан тыс жерлерде де балалардың әртүрлі мәдени уақытын ұйымдастыру бойынша одан әрі жұмыс істеу керек.

Жетінші бағыт - Зияткерлік тәрбие.

Мақсаты: әр адамның интеллектуалдық мүмкіндіктерін, көшбасшылық қасиеттері мен дарындылығын, сондай-ақ ақпараттық мәдениетін дамытуды қамтамасыз ететін мотивациялық кеңістікті қалыптастыру.

Басым бағыт - мектептегі пікірталас қозғалысы.

Мектепте және әлеуметтік желілерде "Психологиялық көмек. Сенім телефоны".

"Әділет" пікірсайыс клубы құрылды. Пікірсайыс сессиялары аптасына бір рет өткізіледі.

Пікірсайыс клубының жетекшісі Ш. Б. Ибраева пікірсайыс "Ұлы даланың ұлы ойшылдарының, ақындары мен билеушілерінің бейнелері", "Арманымдағы мектепті құруға бола ма?", "Қала, ауыл: баланың өмірі үшін ең жақсы орын" және т. б. тақырыптарда аудандық турлар өтті.

Халықаралық кітапханалар күніне орай сыныптарда "Менің сүйікті кітабым" көрмелері ұйымдастырылды. Қыркүйек айында 1-11 сыныптарда "әлеуметтік желілердегі қауіпсіздік" тақырыбында сынып сағаттары өтті. Бұл сабақтарда әлеуметтік желілерде мінез-құлық ережелері туралы айтылды., теріс көріністерге жауап беру тәсілдері, тыйым салынған сайттар мен интернеттегі қауіпті ойындар туралы айтылды.

Әр айдың соңында кітапханашы Кучерюк Е.С. буккроссинг өткізеді, онда балалар оқыған кітаптарымен алмасады және өз пікірлері мен әсерлерімен бөліседі.

Мектеп мекемесінің маңызды міндеттерінің бірі-жолда қауіпсіз мінез-құлықты тәрбиелеу. "Қауіпсіз интернет" акциясы - буклет, Әңгіме – "Қауіпсіз жол". Жыл бойы 5-11 сыныптар үшін "Қауіпсіз қозғалыс" бейнероликтерін және 1-4 сыныптар үшін "Қауіпсіз жол" әңгімелерін көру ұйымдастырылды.

Бұл жұмыстың нәтижелілігінің негізгі көрсеткіштері-балалар көбірек оқып, өз ойларын білдіре бастады, біздің пікірсайыс клубымыз өте күшті.

Балаларға жол қозғалысы ережелерін түсіндіру, кітап оқуға деген сүйіспеншілікті ояту бойынша одан әрі жұмыс күтіп тұр.

Сегізінші бағыт - дене тәрбиесі.

Мақсаты: салауатты өмір салты дағдыларын табысты қалыптастыру, физикалық және психологиялық денсаулықты сақтау, денсаулыққа зиян келтіретін факторларды анықтау үшін кеңістік құру.

Оқу жылы бойы оқушылардың ыстық тамағы ұйымдастырылды, үй-жайларда оңтайлы температуралық режим қамтамасыз етілді, қауіпсіздік техникасының, өртке қарсы қауіпсіздіктің жай-күйін, санитарлық-гигиеналық нормалар мен ережелердің сақталуын бақылау жүзеге асырылды. Жыл сайын балалар мен мектеп қызметкерлеріне медициналық тексерулер жүргізіледі,

Денсаулық күндері, дәстүрлі іс-шаралар, дене шынықтыру минуттары, спорттық жарыстар, тақырыптық сынып сағаттары және т.б. өткізіледі.

6 қыркүйекте мектепте дене шынықтыру мұғалімдері Шортанды кентіндегі стадионда өткен Денсаулық күнін өткізді. Бұл күні ауа-райы жақсы болды және іс-шаралардың көпшілігі ашық ауада өтті. Жүгіру, тарту, армреслинг, арқанмен секіру бойынша жарыстар өткізілді. Барлық жеңімпаздар құрмет грамоталарымен марапатталды.

Қазан айында 5-6 сыныптар арасында пионерболдан жарыс өтті. Орындар былайша бөлінді: 5-6 ұл арасында пионербол жарысынан I орын алған 6 "А" ұл командасы, 5-6 сынып арасында пионерболдан жарыста 5 "Б" командасы II орын, 5-6 сынып арасында пионерболдан жарыста 6 "Б" командасы III орын, 5-6 сынып арасында пионерболдан

сәйкес келді, қойылған міндеттерді іске асыруға бағытталды және мектептің тәрбие жүйесінде орын алды.

Тәрбие жұмысын талдау 2023-2024 оқу жылына арналған бірқатар міндеттерді анықтауға мүмкіндік берді:

1. Барлық бағыттар бойынша тәрбие жұмысының сапалы жаңа деңгейіне шығу.
2. Білім алушылардың нәтижелеріне қол жеткізу, оларды аудан, облыс, қала деңгейінде шығармашылық іске асыру үшін педагогтерді ынталандыру.
3. Білім беру процесінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды кеңінен қолдану.

Тәрбие жұмысындағы жетістіктермен қатар теріс үрдістер де бар:

- мұғалімдердің, ата-аналардың жаппай бос уақыт бағдарламаларына қызығушылығын төмендету;

- мектепке деген тұтынушылық қатынастың өсуі;

- жасөспірімдердің руханиятының төмендеуі, құндылықтарды жүзеге асыру жоқ.

2022-2023 оқу жылына арналған тәрбие жұмысы бойынша мектеп қойған міндеттер тұтастай орындалды.

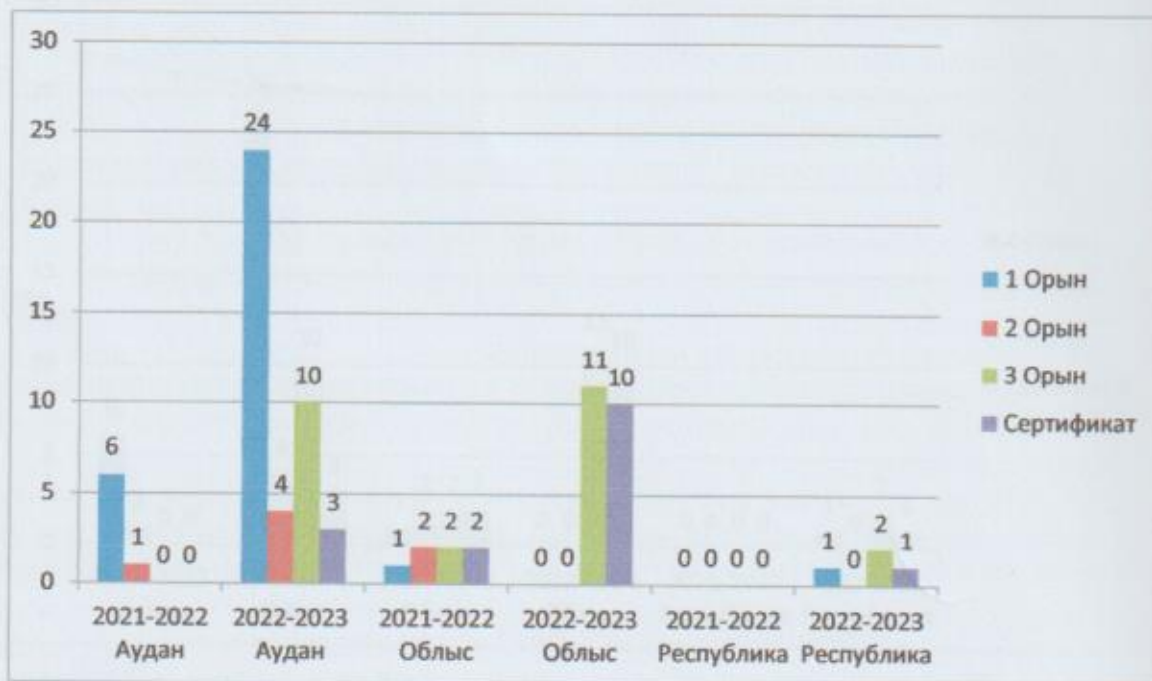
2023-2024 оқу жылының нысаналы мақсаты: білім алушылардың әлеуметтік маңызы бар білімді игеруінде; олардың әлеуметтік маңызы бар қарым-қатынастарын дамытуда; әлеуметтік маңызы бар істерді жүзеге асыру тәжірибесін алуда көрінетін тұлғалық дамуы.

**2021-2022 және 2022-2023 оқу жылдары бойынша
Мектептің тәрбие бойынша жетістіктерінің салыстырмалы талдауы**

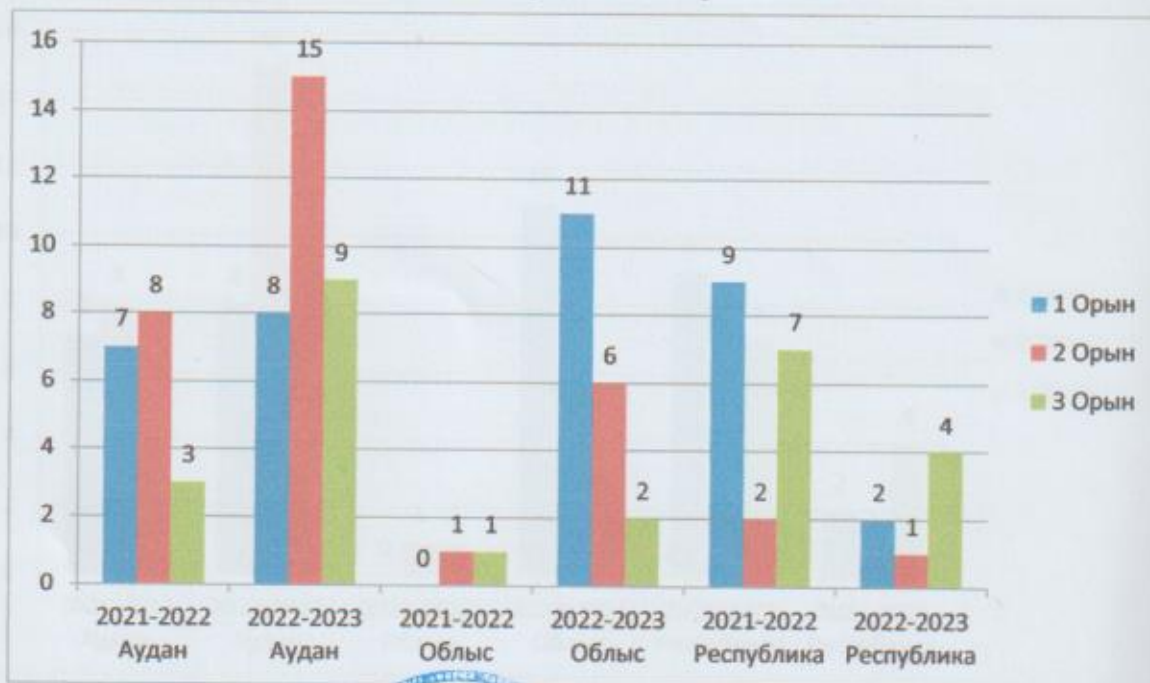
2021-2022 оқу жылындағы ТЖ бойынша жетістіктер		
Республикалық	Облыстық	Аудандық
1 орын – 0	1 орын – 1	1 орын - 6
2 орын- 0	2 орын – 2	2 орын - 1
3 орын - 0	3 орын – 2	3 орын - 0
Сертификат - 0	Сертификат - 2	Сертификат - 0
2021-2022 оқу жылындағы спорттық жетістіктер		
1 орын – 9	1 орын – 0	1 орын - 7
2 орын-2	2 орын – 1	2 орын - 8
3 орын - 7	3 орын – 1	3 орын - 3

2022-2023 оқу жылындағы ТЖ бойынша жетістіктер		
Республикалық	Облыстық	Аудандық
1 орын – 1	1 орын – 0	1 орын - 24
2 орын- 0	2 орын – 0	2 орын - 4
3 орын - 2	3 орын – 11	3 орын - 10
Сертификат - 1	Сертификат - 10	Сертификат - 3
2022-2023 оқу жылындағы спорттық жетістіктер		
1 орын – 2	1 орын – 11	1 орын - 8
2 орын-1	2 орын – 6	2 орын - 15
3 орын - 4	3 орын – 2	3 орын - 9

2021-2022 және 2022-2023 оқу жылындағы ТЖ бойынша жетістіктердің салыстырмалы диаграммасы

2021-2022 және 2022-2023 оқу жылындағы спорттық жетістіктердің салыстырмалы диаграммасы.

Мектеп директоры:

Директордың ТЖ бойынша орынбасарлары:

Тынысбекова Б.К.

Салдыбаева Ю.Г.

Баймуסיнова А.С.